

Hit, remény, bizakodás

Kárpátalja fővárosában, Ungváron, 1990. szeptember 29-én majd húszezer ember gyűlt össze a főtéren, magyarok és nem magyarok, hogy tanúi legyenek Ferenczy Béni Petőfi szobra leleplezésének. Az eseményre, melyet a Kárpátaljai Magyarok Kulturális szövetsége, a KMKSZ rendezett, eljött a művész özvegye is.

A szoboravatásnak önmagán túlmutató jelentősége volt, hiszen részt vett rajta Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság elnöke és Leonyid Kravcsuk, az Ukrán Parlament elnöke is. A két gesztus - egyrészt a Petőfi-szobor avatása, másrészt Göncz Árpád ukránjai látogatása, s ezzel tulajdonképpen a szuverén Ukrajna elismerése - a két szomszéd ország javuló kapcsolatainak bizonyítéka.

A Petőfi-szobor avatási ünnepe - talán - a legnagyobb magyar ünnep a trianoni határokon kívül a II. bécsi döntés óta. Ez az esemény, a városszerte egymás mellett lobogó magyar és ukrán zászlók visszaadták a hitet, a reményt és a bizakodást a kárpátaljai magyarságnak. A hitet, hogy nem volt hiábavaló a hetvenéves kitartás, a szívós magyarságőrzés; a reményt, hogy végre az anyaország magyarsága felfigyel a már-már elfeledett Kárpátaljára; a bizakodást, hogy Ukrajna, csakúgy mint Magyarország, végre beléphet a hőn áhitott Európába.

A híresztelésekből, melyek szerint az ukrán nacionalisták ellentünetéseket, zavargásokat akarnak szervezni, - szerencsére - nem lett semmi. Az ünnepség zavartalanul zajlott le, biztatást adva ezzel a jövőre nézve; a környező országok valamelyikében - oly sok csalódás után - lehet, hogy végre európai módon rendeződik a magyar kisebbség helyzete.

Ennek a megbékélésnek a szellemét volt hivatott szolgálni a katonazenekar előadásában felhangzó magyar, ukrán és szovjet himnusz is. Így vált teljessé a kelet-európai abszurdum: az Ukrán Köztársaság egyik városának főterén, többezres magyar és ruszin tömeg előtt, annak a - félig szlovák, félig horvát származású - költőnek a tiszteletére, akit orosz dzsidások öltek meg, a Szovjet Hadsereg zenekara játszotta a magyar Himnusz.

Anna Galbraith